Prezenta lucrare conține ______ pagini

Numele:…………………………………………..
……………………………………………………………
Inițiala prenumelui tatălui: …………….............
Prenumele:……………………………...............
……………………………………………………
Şcoala de proveniență: ………........................
……………………………………………………………
Centrul de examen: ....
Localitatea: ………………………………..........
Județul: ……………………………………........

Nume şi prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura română

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

[redacted]

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I (70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

VII
Sură-i sara cea de toamnă; de pe lacuri apa sură
Înfunda mișcarea-i creață între stuf la iezătură*;
Iar pădurea lin suspină și prin frunzele uscate
Rânduri, rânduri trece-un freamăt, ce le scutură pe toate.
De când codrul, dragul codru, troienindu-și frunza toată,
Își deschide-a lui adâncuri, fața lunei să le bată,
Tristă-i firea, iară vântul sperios vo* creangă farmă –
Singuratece izvoare fac cu valurile larmă. […]

VIII
De treci codrii de aramă, de departe vezi albind
Ș-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.
Acolo, lângă izvoară, iarba pare de omăt,
Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet;
Pare că și trunchii vecinici poartă suflete sub coajă,
Ce suspină printre ramuri cu a glasului lor vrajă.
Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint
Vezi izvoare zdrumicate peste pietre licurind;
Ele trec cu harnici unde și suspină-n flori molatic,
Când coboară-n ropot dulce din tăpșanul* prăvălatic,
Ele sar în bulgări fluizi peste prundul* din răstoace*,
În cuibar rotind de ape, peste care luna zace.
Mii de fluturi mici, albaștri, mii de roiuri de albine
Curg în râuri sclipitoare peste flori de miere pline,
Împlu aerul văratic de mireasmă și răcoare
A popoarelor de muște sărbători murmuitoare.

Mihai Eminescu, *Călin (File din poveste)*, fragmente

**iezătură* – baraj construit pentru a opri apa și pentru a forma un iaz
**vo* – vreo
**tăpșan* – loc neted, înclinat, mai ridicat; pantă
**prund* – pietriș mărunt, amestecat cu nisip, care se găsește pe fundul și pe malul apelor
**răstoacă* – loc, gârlă unde o apă este puțin adâncă

Textul 2

Am căutat cu sârguință un ghid care să fie un om al locului, un om născut și crescut în Amazonia. Am ajuns acolo, pe malul Amazonului, m-a luat cu barca și am plecat. I-am spus că vreau să văd papagalii *Ara ararauna*, galbeni pe piept și albaștri pe spate, printre cei mai mari și mai spectaculoși papagali din junglă. Mi-a zis că păsările pe care le caut sunt departe și că ar trebui să mergem trei zile în adâncul junglei ca să le găsim. Am citit pe chipul lui o oarecare reținere. Nu mi-am dat seama dacă se temea de expediție în sine sau dacă nu mă credea capabil să străbat jungla, dar am insistat și, în dimineața următoare, am pornit să căutăm papagalii.

Prima noapte în junglă

Am mers vreme de câteva ceasuri bune. Era cald și umed, o umezeală teribilă, dar care nu mă supăra. Era atât de umed, încât dimineața se vedeau printre frunze siluetele păsărilor care, cu aripile deschise, stăteau la soare în vârful arborilor ca să-și usuce penele îmbibate peste noapte de sudoarea pădurii și a pământului.

Ne croiam drum printr-o pădure densă, unde spațiul era dat de alte coordonate, se exprima parcă într-un alt sistem. Eram înconjurat de un univers colosal, cu copaci de toate grosimile, foarte înalți, și mă simțeam mic, dar viu, așa cum era totul în jurul meu. [...] N-am povestit prea multe cu ghidul meu, căci eram acaparat de tot ce se devălmășea în jur: liane, frunze, sunete, cântece, trosnete și licăriri de lumină. Imediat după amiază, Roberto a spus că trebuie să ne oprim:

— Aici vom campa și ne vom instala hamacele.

Ne aflam în mijlocul pădurii! A fost prima dată în viața mea când am atârnat un hamac de copaci și urma să fie prima dată când aveam să dorm într-unul. Am făcut focul cu lemnele ude, am fiert câte un cartof și un ou, am mâncat din farfurii confecționate din frunze și ne-am așezat fiecare în hamacul lui. [...]

Începea să-mi fie frică. De jur împrejur, sunetele păreau din ce în ce mai puternice. Auzeam broaștele orăcăind – niște broaște imense –, maimuțele urlau, copacii trosneau și insectele, cu un sunet electric, continuu și vibrant, cutremurau toată pădurea. Nu recunoșteam niciunul dintre acele zgomote, totul părea străin și asta mă înspăimânta și mai tare. Am dormit de sute de ori în natură, sub cerul liber, în pădurile din munții Făgăraș, pe un pat de cetină sau lângă o stâncă în golul alpin și nu mi-a fost frică. Țin minte că, uneori, dormeam atât de adânc și liniștit, încât dimineața mă trezeam cu buzele umflate de la mușcăturile țânțarilor pe care nu-i simțisem. Deci sunt un om care a avut de-a face cu natura și căruia foarte rar i-a fost frică de ea. [...]

Deschid ochii și văd pădurea. În lumina dimineții, totul părea alb-negru. [...]

După ce am ronțăit câțiva biscuiți uscați, am pornit în căutarea păsărilor. Mă simțeam atât de bine și de bucuros că sunt acolo, încât parcă uitasem complet de noaptea prin care abia trecusem. Mergând prin pădure, l-am întrebat cum se orientează și mi-a spus că după nori, căci norii curg mereu de la est la vest. L-am întrebat ce să fac dacă mă rătăcesc singur în junglă. S-a uitat în jur și, undeva la câteva sute de metri de noi, a văzut un copac imens cu trunchiul gros din care ieșeau, ca niște raze, lamele imense de lemn. Mi-a zis că, dacă mă pierd, să caut un asemenea copac și să lovesc cu maceta* în trunchi. A lovit el și, în acel moment, o vibrație puternică a trecut din copac prin mine și a rezonat în întreaga pădure. Mi-a explicat că oamenii junglei vor auzi sunetul, vor înțelege că m-am rătăcit și vor porni să mă caute. [...]

Au fost șase zile de junglă. Am avut șansa să am camarad de drum un om născut și crescut în jungla Amazonului, am dormit în hamac, am mâncat orez fiert și am cules ciuperci și fructe din junglă. Din primele momente am înțeles că, în conștiința lui, a băștinașului, omul aparține junglei, și nu jungla aparține omului. Lipsește astfel acel simț al proprietății și, odată cu el, rar se simt toate angoasele pricinuite de nevoia de a avea. Lipsește simțul proprietății, dar asta nu face să lipsească și simțul responsabilității. Într-una din zile am vrut să-mi atârn hamacul de un copac mai subțire și, ca să nu cadă, aveam de gând să fac cu maceta o scobitură în scoarța arborelui, ca sfoara să stea strânsă pe el. Roberto însă mi-a spus imediat:

— Stai, nu-l ciopli, o să moară!

M-a oprit când am vrut să lovesc trunchiul – un copac subțire într-o junglă în care există miliarde de alți copaci. Nutrea un sentiment de responsabilitate față de acel copac, chiar dacă nu-i aparținea.

Alexandru N. Stermin, *Călătorie în jurul omului*

*****_macetă_ – cuțit lung, folosit pentru tăierea trestiei de zahăr în America tropicală

A.

1. Notează denumirea a două insecte identificate în textul 1. **2 puncte**

____

____

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
În textul lui Mihai Eminescu, este descrisă
a) grădina.
b) insula.
c) marea.
d) pădurea.

Răspunsul corect: ☐ .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Expediția lui Alexandru N. Stermin în jungla din Amazonia a durat
a) o zi.
b) trei zile.
c) patru zile.
d) șase zile.

Răspunsul corect: ☐ .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Dimineața, păsările din junglă urcă în vârful arborilor pentru
a) a prinde insecte.
b) a privi cerul senin.
c) a se feri de primejdii.
d) a-și usca penele.

Răspunsul corect: ☐ .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Odată cu lăsarea întunericului, natura încremenește.		
Florile și fluturii sunt albaștri.		
Iarba de lângă izvor este acoperită de zăpadă.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În expedițiile din munții Făgăraș, Alexandru N. Stermin dormea în hamac.		
Roberto îl învață pe exploratorul român cum să procedeze în cazul în care se pierde în junglă.		
Zgomotele din junglă îi sunt familiare lui Alexandru N. Stermin.		

6. Precizează, într-un enunț, felul rimei și măsura primelor patru versuri din textul eminescian. **6 puncte**

____
____
____
____
____
____

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că, protejând un copac, poți salva natura? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din „Călătorie în jurul omului” de Alexandru N. Stermin cu un text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

În versul „Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace”, există:

a) un diftong și un hiat.
b) un diftong și două hiaturi.
c) doi diftongi și un hiat.
d) trei diftongi.

Răspunsul corect: ☐ .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Seria care cuprinde doar cuvinte derivate este:

a) „arborilor”, „trecusem”.
b) „cuibar”, „sclipitoare”.
c) „departe”, „câteva”.
d) „suspină”, „mândrul”.

Răspunsul corect: ☐ .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în versurile „Mii de fluturi mici albaștri, mii de roiuri de albine/Curg în râuri sclipitoare peste flori de miere pline." sunt utilizate, în ordine, cu:

a) sens figurat, sens figurat.
b) sens figurat, sens propriu.
c) sens propriu, sens figurat.
d) sens propriu, sens propriu.

Răspunsul corect: ☐ .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Versul subliniat în secvența „De când codrul, dragul codru, troienindu-și frunza toată,/Își deschide-a lui adâncuri, fața lunei să le bată" se referă la

a) diminuarea luminii.
b) luminarea codrului.
c) lupta cu insectele.
d) o eclipsă de lună.

Răspunsul corect: ☐ .

5. Rescrie enunțul următor, trecând verbele la persoana a II-a, numărul singular, fără a le modifica timpul: „Mă simțeam atât de bine și de bucuros că sunt acolo, încât parcă uitasem complet de noaptea prin care abia trecusem.". **6 puncte**

____

____

____

____

6. Alcătuiește o propoziție negativă, în care substantivul „junglă" să fie în cazul genitiv (1) și o propoziție afirmativă, în care adjectivul „albastru" să fie nume predicativ (2). **6 puncte**

(1) ____

____

(2) ____

____

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „M-a oprit când am vrut să lovesc trunchiul – un copac subțire într-o junglă în care există miliarde de alți copaci". **6 puncte**

____

____

____

____

____

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui ghid, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Oamenii ________________ (*a uita*, perfect compus) că în pădurea _______________ (adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare) trăiau câțiva ________________ (*zimbru*) legendari ______ ___________ (*care*, genitiv) ocrotitori sunt _________________ (*copil*, plural, articulat hotărât) acestor ținuturi.

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul/o semnificație a textului selectat din *Călin (File din poveste)* de Mihai Eminescu.

În redactarea textului:

- vei preciza mesajul/o semnificație a textului, prin referire la temă;
- vei prezenta două elemente componente ale peisajului;
- vei interpreta două figuri de stil diferite, relevante pentru mesaj/semnificație;
- vei menționa o emoție exprimată/un sentiment exprimat în textul poetic, justificându-ți alegerea.

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul compunerii este la alegere.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.